

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/452/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113232481
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113232481.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v právnej veci navrhovateľky - V. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX/XX, S., v zastúpení - JUDr. Jana Ftorková, advokátka, so sídlom V. Z. XXXX/XA, R., proti odporcovi - A. C., nar. XX.X.XXXX, bytom P.O. C. XXX/XX, S., v zastúpení právne - Mgr. Branislav Samec, advokát, so sídlom Z. Z. X, R., o určenie otcovstva, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému A. Z., nar. XX.X.XXXX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, na základe odvolania navrhovateľky a na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 14C/266/2013-114 zo dňa 28.4.2015 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výrokoch určenia vyživovacej povinnosti odporcu na maloletého A., vo výroku o zameškanom výživnom, vo výroku, v ktorom okresný súd návrh navrhovateľky o zaplatenie 1.743,90 eur zamietol a vo výroku o náhrade trov konania, v rozsahu týchto zrušených výrokov v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

N e d o t ý k a sa rozsudku okresného súdu vo zvyšku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že odporca A. C., nar. XX.X.XXXX, je otcom maloletého A. Z., nar. XX.X.XXXX z matky V. Z., nar. XX.X.XXXX, ktorého narodenie je zapísané v knihe narodení matričného úradu Žilina vo zv. 179, ročník 2013 na strane 107, pod por. č. 593. Maloletého A. Z. súd zveril do osobnej starostlivosti matky, t.j. navrhovateľky, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Odporcovi súd uložil prispievať na výživu maloletého A. Z. sumou 200 eur, vždy do 28. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, t.j. navrhovateľky. Súd povolil zameškané výživné vo výške 6.600 eur zaplatiť odporcovi v čiastke 4.000 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku 2.200 eur splácať mesačne v splátkach po 100 eur, splatných spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Okresný súd zamietol návrh navrhovateľky o zaplatenie 1.743,90 eur. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Hmotnoprávnou otázkou určenia otcovstva okresný súd riešil podľa § 84, § 94 ods. 1, 2 Zákona o rodine (Z.č.36/2005 Z.z.). Znalecké dokazovanie znaleckým posudkom znalca prof. RNDr. Ľudevíta Kadášiho Dr.Sc., č. 18/14 zo dňa 21.7.2014, biologické otcovstvo A. C., nar. XX.X.XXXX voči maloletému A. Z., nar. XX.X.XXXX nevyлúčilo, pravdepodobnosť jeho otcovstva je vyššia ako 99,75 %, následne jeho biologické otcovstvo je prakticky dokázané.

Po určení otcovstva (rodičovstva) odporcu okresný súd podľa 113 ods. 2 O.s.p. v spojenom konaní rozhodoval o výchove a výžive maloletého dieťaťa, keď maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorú zároveň aj poveril správou majetkových vecí dieťaťa. V otázke úpravy vyživovacej povinnosti rodičov okresný súd aplikoval § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

U matky (navrhovateľky) súd vychádzal z toho, že príjem má len z rodičovských dávok, príspevku vo výške 203,20 eur v roku 2015, v roku 2014 vo výške 199,60 eur a v roku 2013 vo výške 194,70 eur. Príjem matky sa zvýšil len od jej nástupu do zamestnania, pričom po troch rokoch veku dieťaťa, od zastavenia vyplácania príspevku bude nižší. Navrhovateľka podľa pracovnej zmluvy s Urbárskou obcou, pozemkové spoločenstvo Varín má pracovnú zmluvu na dobu určitú s dňom nástupu do práce 13.4.2015 do 30.11.2015, má dojednané mzdové podmienky vo výške 3,60 eur pri časovej práci podľa usmernenia lesníka 0,21 eur sadenica, pri úkolovom zalesňovaní podľa usmernenia lesníka a 0,16 eur sadenica pri sadení za sadzačom podľa usmernenia lesníka s tým, že náhradná práca v zmysle § 55 ods. 3 ZP alebo 60 % základnej mzdy pri 8 hodinovej pracovnej dobe je v prípade prestoja z dôvodu nepriaznivého počasia určená lesníkom. Príplatok za prácu v dňoch pracovného pokoja je 50 % k hodinovej sadzbe s cieľovou prémieou 0,36 eur. Náklady matky a maloletého boli deklarované ich výpočtom v spojení s dokladmi o nadobúdaní vecí, pričom náklady súd považoval za primerané.

Odporca svoj príjem deklaroval vo výške 341,63 eur za prácu v spoločnosti jeho brata, v ktorej pracuje ako šofér. Z lustrácie Sociálnej poisťovne súd však zistil, že odporca bol zamestnaný v Centre voľného času od 24.9.2011 do 31.12.2012 a od 7.1.2013 do 30.6.2013 bol pracovníkom obce Varín, ďalej na základe dohody o pracovnej činnosti od 7.10.2013 do 30.6.2014 bol pracovníkom obce Varín s vymeriavacím mesačným základom 102 eur a následne od 15.10.2014 na základe dohody o pracovnej činnosti s obcou Varín s vymeriavacím základom 54 eur v októbri 2014, 72 eur v novembri 2014. Súd tvrdeniam otca o príjme zo závislej činnosti neuveril, keďže podľa údajov Štatistického úradu SR je priemerný príjem v doprave 864 eur (12/2014), teda ak odporca pracuje pre brata, je nedôvodné očakávať nižší príjem, ibaže by tak robil odporca úmyselne alebo ľahkovážne, avšak v takomto prípade súd pri určení vyživovacej povinnosti musel vziať zreteľ na príjem, ktorý by mohol odporca dosiahnuť, teda minimálne priemerný príjem. Navyše súd prihliadal aj na to, že odporca sa počas celého konania vyjadroval účelovo v snahe vyhnúť sa plneniu akýchkoľvek povinností voči maloletému synovi ignorujúc jeho potreby, nezaujímal sa o maloletého, nepodieľal sa na jeho výchove a doposiaľ všetky potreby syna zabezpečovala výhradne matka. Súd vychádzal aj z výšky nákladov vychádzajúcich z tvrdenia odporcu, náklady boli vynaložené na úhradu nájomného na byt v sume 191,50 eur, 1 splátok úveru v sume 112,50 eur, na stravu, ošatenie v sume cca 80 eur mesačne.

Vychádzajúc z hore uvedených úvah, okresný súd návrhu matky vyhovel, výživné na maloletého A. určil sumou 200 eur mesačne s tým, že zameškané výživné v celkovej sume 6.600 eur uložil odporcovi zaplatiť v čiastke 4.000 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a v sume 2.200 eur splácať mesačne v splátkach po 100 eur, splatných spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením či i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Otázku stretnutia odporcu s dieťaťom súd neriešil, pretože rodičia o úpravu nežiadali, pričom vzhľadom na absenciu záujmu otca o syna je spočiatku vzhľadom k veku maloletého vhodnejšie ponechať styk bez obmedzenia.

Okresný súd cituje v dôvodoch rozhodnutia hmotnoprávne ustanovenie § 74 ods. 1 ods. 2 Zákona o rodine, uvádza, že pokiaľ sa jedná o návrh matky na úhradu nákladov na tzv. „výbavičku“, prezentované nároky súd zahrnul do výživného, jedná sa o potreby maloletého, ktoré sa zabezpečujú z vyživovacej povinnosti rodičov. Zákon o rodine skutočne nárok na výbavičku nepozná, pričom tieto nároky nemožno subsumovať pod § 74, teda príspevok nevydatej matke, nakoľko sa nejedná o úhradu výživy matky ani nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, ale nároky dieťaťa. Z tohto dôvodu okresný súd zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala od odporcu zaplata sumy 1.743,90 eur.

O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov trovy konania nepriznal, prihliadol na pomer čiastočného úspechu/ neúspechu účastníkov, ako aj na skutočnosť, že rozhodnutie o výžive, zverení je rozhodnutím o nárokoch dieťaťa a úspech dieťaťa v konaní nie je úspechom či neúspechom jeho rodičov.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie navrhovateľka čo do výroku, ktorým súd jej návrh na zaplata 1.743,90 eur zamietol a čo do výroku o trovách konania. Argumentovala tým, že ona podaným návrhom doručeným súdu 29.5.2014 žiadala určiť výbavičku pre dieťa v sume 1.743,90 eur, konanie o jej návrhu bolo vedené pod sp. zn. 14C/170/2014, následne uznesením OS v Žiline 14C/266/2013-53 zo dňa 9.10.2014 spojené na spoločné prejednanie a rozhodnutie s konaním o určení otcovstva. Svojím návrhom sa domáhala úhrady nákladov na detskú výbavičku. V odvolaní presne špecifikovala ktoré jednotlivé náklady zahrnula do celkovej sumy uplatnenej v súdnom konaní. Odvolateľka poukazovala na to, že v odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd sice poukazuje na to,

že náklady detskej výbavičky ňou uplatňované v sume 1.743,90 eur boli zahrnuté do výživného, určené v sume 200 eur, avšak z rozhodnutia prvostupňového súdu to nevyplýva, pretože výživné uplatňované v rozsahu 200 eur mesačne bolo v celom rozsahu súdom priznané za obdobie od narodenia maloletého (podľa nej to vyplýva z odôvodnenia rozsudku v súvislosti s výpočtom zameškaného výživného), pričom do výživného nebol zohľadnený nárok uplatňovaný titulom nákladov detskej výbavičky. Jej návrhu o určenie výživného bolo súdom v celom rozsahu vyhovené a tak náklady detskej výbavičky preukázateľne súdom nemohli byť zohľadnené v určenom výživnom. Ona si neuplatňovala nároky podľa § 74 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, síce súhlasí, že nárok na detskú výbavičku nie je možné subsumovať pod § 74 Zákona o rodine, nejde totiž o príspevok na výživu nevydatej matky. V súdnom konaní však uplatňovala nárok z titulu detskej výbavičky a pokiaľ mal súd za to, že nárok z titulu detskej výbavičky uplatňovaný samostatným návrhom sa má zahrnúť do výživného, mal ho priznať vo výživnom za prvý rok života maloletého, okrem sumy 200 eur mesačne navyše o sumu 1.743,90 eur : 12, t.j. navyše o sumu 145,32 eur mesačne mal súd určiť výživné za obdobie od narodenia maloletého A. do veku jedného roku dieťaťa, t.j. do XX.X.XXXX a od XX.X.XXXX výživné malo byť určené v sume 200 eur mesačne tak, aby v súdom určenom výživnom po dobu jedného roku maloletého boli zohľadnené aj náklady detskej výbavičky, o ktorej výške súd nemal pochybnosti. Alebo, mal súd rozhodnúť samostatným výrokom o povinnosti otca zaplatiť náklady výbavičky v sume 1.743,90 eur, keď mal za to, že uplatňované nároky z titulu detskej výbavičky v celom rozsahu sú opodstatnené, nakoľko ich rozsah súd nespochybnil (obdobne samostatným výrokom o detskej výbavičke súd rozhodol aj v konaní vedenom na OS Martin sp. zn. 12P/193/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/58/2014). Preto zamietnutie návrhu v časti spojeného konania o nárok požadovaný titulom detskej výbavičky v sume 1.743,90 eur podľa odvolateľky neobstojí. V tejto časti sa javí rozsudok prvostupňového súdu neurčitý a nezrozumiteľný.

Za nesprávne hodnotila odvolateľka aj rozhodovanie súdu v otázke náhrady trov konania. V označenej veci predmetom konania boli nielen nároky z titulu zverenia maloletého do osobnej starostlivosti a určenie výživného, ale aj nárok z titulu určenia otcovstva, pretože otcovstvo odporca neuznával a až po podaní znaleckého posudku znalcom z odboru DNA už nenavrhol žiadne dôkazy na okolnosti vylučujúce jeho otcovstvo k maloletému. Odvolateľka mala za to, že vzhľadom na jej úspech v konaní o určenie otcovstva, ako v podstate aj v konaní o určenie nákladov detskej výbavičky súd mal rozhodovať podľa princípu úspechu podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Navrhovateľka sa domáhala zmeny napadnutého rozsudku, žiadala v piatom výroku priznať náklady detskej výbavičky v sume 1.743,90 eur a zaviazat odporcu k povinnosti túto sumu jej zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žiadala priznať trovy prvostupňového konania vypočítané vo vyúčtovaní doručené súdu 4.5.2015 a uplatnila si aj trovy odvolacieho konania v sume 107,65 eur titulom trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - odvolanie zo dňa 9.6.2015.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie aj odporca. Jeho odvolanie smeruje do výroku, v ktorom okresný súd určil jeho vyživovaciu povinnosť na maloletého a do výroku o určení zameškaného výživného. Namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, navyše súdom zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy neuplatnené v konaní. Odvolateľ cituje obsahové znenie ustanovenia § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Osobitne zvyrazňuje rozhodovaciu prax súdov v otázkach určenia výživného, ktorých odôvodnené potreby dieťaťa sú podmienené i schopnosťami a možnosťami rodičov. Skutkový základ pre rozhodnutie pritom v súdnom konaní aj s ohľadom na zásadu rovnosti účastníkov konania sa musí zisťovať za podmienok, ktoré žiadne zo strán súdneho sporu nestavajú do zjavnej nevýhody vo vzťahu k druhej strane (cituje odvolateľ z nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 25/01 zo 7.novembra 2002). Odvolateľ mal za to, že ním uvádzané ustanovenia Zákona o rodine, ako i nález Ústavného súdu SR okresný súd v konaní vôbec nerešpektoval. Súdom určená výška výživného podľa jeho názoru výrazne prevyšuje jeho možnosti a schopnosti a odôvodnené potreby novorodenca, teda dieťaťa vo veku 2 rokov a to i v prípade, ak navrhovateľkou prezentované náklady „výbavičky“ súd zahrnul do výživného. Ak áno (čo možno podľa rozsudku iba predpokladať) súd nevykonal žiadne dokazovanie na zistenie, čo je skutočne predmetom výbavičky, čo bolo nevyhnutné do nej zahrnúť a v akej výške, rovnako neuviedol akú sumu z nákladov na túto výbavičku zahrnul do samotnej vyživovacej povinnosti otca a za aké obdobie. Navyše on prostredníctvom svojho právneho zástupcu predložil i internetové výpisy, podľa ktorých matkou uplatnené náklady za ňou konkrétne označované položky možno obstarat za oveľa nižšiu cenu.

Odvolaťel namietal aj vyhodnotenie jeho príjmu súdom, z ktorého pri určení výšky výživného sa vychádzalo, nesúhlasil so záverom súdu, keď neuveril jeho tvrdeniam o príjme zo závislej činnosti a za smerodajný súd považoval údaje Štatistického úradu SR, podľa ktorého priemerný mesačný príjem v doprave je 864 eur. Tento údaj je však na posúdenie jeho možností a využitie schopností absolútne irelevantný, pretože on v doprave nepracuje, vykonáva síce vo firme svojho brata M. C., M. R. Štefánika 2/8, Varín, IČO: 36 975 303, občasne i prácu šoféra, podstatnú časť jeho pracovnej náplne tvoria práce súvisiace so správou športového areálu v obci Varín (upratovanie, čistenie, kosenie trávnikov a pod.). Súd rovnako nesprávne stotožnil pojem „vymeriavací mesačný základ“ s pojmom „čistý príjem“. Odvody do Sociálnej poisťovne platia osoby z takzvaného vymeriavacieho základu, ktorým je pre zamestnancov ich hrubá mzda. On preto nemohol mať z vedľajšej činnosti od 7.10.2013 do 30.6.2014 čistý príjem 102 eur, ako si to v rozpore so skutočnosťou stotožnil súd. Odvolaťel poukazuje na potvrdenia Obce Varín zo dňa 10.6.2015 č. 1488/2015, podľa ktorého dosiahol v roku 645,45 eur, (t.j. 53,79 eur mesačne) a za január až apríl 2015 202,08 eur (t.j. 50,52 eur mesačne). Tieto skutočnosti však uplatňuje v reakcii na nesprávne a ničím neodôvodnené skutkové zistenia súdu vo vzťahu k jeho príjmu. Odvolaťel tvrdil, že jeho čistý mesačný príjem za obdobie roka 2014 bol 395,42 eur a za rok 2015 392,15 eur. Súd vôbec nezisťoval reálny mesačný príjem navrhovateľky u zamestnávateľa Urbárska obec Varín, deklaroval len jej mzdové dojednania a uspokojil sa s tvrdením právnej zástupkyne navrhovateľky, že navrhovateľke nebola vyplatená žiadna mzda. Odvolaťel poukazuje aj na svoje nevyhnutné mesačné výdavky v sume 208,55 eur, tvrdiac, že matematický rozdiel medzi jeho príjmom (395,42 eur resp. 392,15 eur) a jeho výdavkami na bývanie (208,55 eur) predstavuje mesačne sumu 186,87 eur za rok 2014 a sumu 183,60 eur za rok 2015. Táto suma nepostačuje ani na úhradu súdom určeného výživného, nehľadiac na to, že aj on sa musí stravovať, obliekať a obúvať. Ako súd po zohľadnení možnosti a majetkových pomerov dospel k určeniu výživného v sume 200 eur mesačne na novorodenca (výživné je určené už od narodenia dieťaťa), je skutočne záhadou. On pri plnení neúmerne nadsadenej vyživovacej povinnosti môže zostať bez bývania a práce, čo automaticky povedie k zníženiu jeho schopnosti platiť výživné na minimálnu úroveň a postihnuté budú práve oprávnené záujmy dieťaťa. Odvolaťel za absolútne nepreskúmateľný hodnotil výrok o určení zameškaného výživného (vrátane povolených splátok). Ak súd určil výživné od narodenia dieťaťa, do rozhodnutia súdu uplynulo presne 24 mesiacov. Pri jeho určenej vyživovacej povinnosti 200 eur mesačne by zameškané výživné predstavovalo $24 \times 200 = 4.800$ eur a v žiadnom prípade nie 6.600 eur, ako uvádza súd (to by sa musel maloletý narodiť takmer o jeden rok skôr). Rovnako aj splátky zameškaného výživného boli určené nesprávne. Ich súhrn totiž predstavuje 6.200 eur (4.000 eur + 2.200 eur), súd teda povolil splátky v nesprávnej výške z nesprávne určenej sumy zameškaného výživného. Pritom zjavne nejde o chybu v počítaní, ani zrejmu nesprávnosť, nakoľko súd chybné sumy výživného uvedené vo výroku rozsudku, obhajuje i v odôvodnení a to presne v tej istej výške.

Odvolaťel sa domáhal zmeny rozsudku v napadnutých výrokoch, žiadal určiť výživné na maloletého A. v sume 80 eur mesačne počnúc 28.4.2014 a nedoplatok na výživnom za obdobie od 29.5.2013 do 28.4.2015 vo výške 1.920 eur povoliť splácať v splátkach mesačne po 50 eur k rukám matky spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky prisvedčil jej, že rozsudok súdu je neurčitý a nepreskúmateľný (zvýraznil však, že v časti, ktorú napadol odvolaním on) súd pravdepodobne nárok na výbavičku zahrnul do výživného, nevykonali však vo vzťahu k tomuto nároku žiadne dokazovanie. Neustálil čo je skutočne jej predmetom, čo bolo nevyhnutné do nej zahrnúť a v akej výške. Rovnako neuviedol akú sumu z nákladov na túto výbavičku zahrnul do samotnej jeho vyživovacej povinnosti a za aké obdobie. Opakoval čo uviedol v odvolaní, že navrhovateľka ohľadne výbavičky predložila len určité potvrdenky bez toho, aby súd tieto reálne stotožnil so skutočnými vecami, ktoré mali byť maloletému kúpené. Navyše on predložil internetové výpisy, podľa ktorých bolo možno konkrétne položky obstarat' za oveľa nižšiu cenu, čo by sa viac hodilo k prezentovanej životnej úrovni navrhovateľky. Nesúhlasil s názorom navrhovateľky, že ak súd priznal maloletému výživné v sume 200 eur mesačne, tak jej návrhu vyhovel a nemohol tak do tohto výživného zahrnúť náklady „výbavičky“. V otázke náhrady trov konania okresný súd rozhodol zákonne a vecne správne, pretože navrhovateľka mala procesný úspech v časti konania o určení otcovstva a procesný neúspech v časti samostatne neexistujúceho nároku o zaplatenie výbavičky v sume 1.743,90 eur. V konaní o zverení maloletého do osobnej starostlivosti a určenia výživného sa náhrada trov konania nepriznáva.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu žiadala potvrdiť rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom odporcu súd zaviazal k povinnosti platiť výživné na maloletého sumou 200 eur mesačne. Táto výška výživného podľa navrhovateľky zohľadňuje odôvodnené potreby dieťaťa, ako i schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Podľa názoru navrhovateľky okresný súd správne vyhodnotil účelovosť výšky vykazovaného príjmu odporcu dosahovaného u jeho brata, vyhodnotenie dôkazov vo veci príjmu odporcu prvostupňovým súdom sa opiera tiež o odporcom tvrdené náklady, pretože ak splácal úver 112,50 eur, uhrádza polovicu nájomného na byt 191,50 eur a náklady na stravu, ošatenie 80 eur, je vylúčené aby z príjmu 341,63 eur aj pri zohľadnení ďalších príjmov preukázaných výpisom príjmov Sociálnej poisťovni, bol odporca schopný svoje záväzky plniť. Navyše výživné má prioritu pred inými výdavkami, to znamená aj pred výdavkami, ktoré má odporca zo spotrebného úveru, ktorý má splácať spolu so svojou priateľkou mesačne v sume 225,65 eur, čo priamo potvrdzuje, že odporca má finančné prostriedky aj na to, aby mohol plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči synovi.

Navrhovateľka poukazuje aj na tvrdenie právneho zástupcu odporcu na pojednávaní dňa 28.4.2015, kde uvádzal, že odporca pracuje ako šofér u svojho brata M. C., Varín. Navyše odporca má schopnosť zabezpečiť si príjem na takej úrovni, aby bol schopný plniť vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu sumou 100 eur mesačne. Navrhovateľka len z dôvodu, že nemala zabezpečené prostriedky na financovanie základných životných potrieb ešte pred uplynutím dvoch rokov veku dieťaťa sa zamestnala v Urbárskej obci pozemkové spoločenstvo Varín s dňom nástupu do práce 13.4.2015, avšak do dňa rozhodnutia súdu 28.4.2015 žiaden príjem nedosiahla. Čo do výroku o zameškanom výživnom žiadala rozsudok súdu potvrdiť pre vecnú správnosť, uviedla, že zameškané výživné predstavuje sumu 4.800 eur, trvala na tom, aby súd túto sumu povolil odporcovi splácať v dvoch splátkach po 2.400 eur. Navrhovateľka osobitne dodáva v podaní na č.l. 143 spisu, že odporca po narodení syna prevádzal svoje majetky účelovo (osobné vozidlo) na firmu svojho brata, neuviedol, že je ešte stále vlastníkom viacerých áut, ani to, že chata, na ktorej prerobenie si zobral pôžičku, je, pokiaľ sa neuzavrie vec ohľadne výživného, písaná na rodičov. Nepopiera, že je zárobkovo činná, keď chcela uživiť svoje dieťa, zabezpečiť mu slušný život, musela do práce nastúpiť. Ide však o prácu sezónnu, zmluvu má uzatvorenú len do 30.11.2015, či ju zamestnajú na ďalšiu sezónu, nevie. Navyše, či bude môcť sa zamestnať, ak syna nevezmú do škôlky, je otázka. Odporca sa na výchove dieťaťa nepodieľa, o neho žiaden záujem nejaví, nič mu nekupuje, neberie ho na výlety, ešte ho nevidel. Súdom určená výška výživného 200 eur mesačne na syna je adekvátne a podľa jej názoru je v odporcových možnostiach túto sumu platiť.

Kolíznym opatrovníkom písomné vyjadrenie k odvolaniam rodičov nepredložil.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnení účastníci (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu i z dôvodov daných v ustanovení § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., a aplikáciou postupu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. a v rozsahu ich zrušenia podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd vyhodnotil odvolanie oboch rodičov za dôvodné.

V odvolaní namietané otázky bezprostredne sa dotýkajú otázok, ktoré súvisia s výživou maloletého dieťaťa. Z toho je zjavné, že konanie v týchto otázkach sa riadi zásadou vyšetrovacou a povinnosťou súdu je v záujme spoľahlivého zistenia skutkového stavu vykonať i také dôkazy, ktoré účastníci nenavrhujú.

V konkrétne posudzovanej veci predmetom rozhodovania okresného súdu (v namietaných odvolacích otázkach) bolo určenie vyživovacej povinnosti odporcu na maloleté dieťa. Okresný súd síce správne zacitoval hmotnoprávne ustanovenia Zákona o rodine, ktoré upravujú zákonné podmienky, z ktorých súd pri určení vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu vychádza, avšak požiadavky zákona neboli premietnuté relevantným spôsobom do rozhodovania, ani nemohli byť, pretože v dôkaznej fáze súd prvého stupňa nevykonal potrebné dokazovanie na zistenie príjmových schopností a možností oboch rodičov v rozhodnom období, ktorým bolo obdobie od narodenia dieťaťa do rozhodnutia súdu. Navyše v napadnutých výrokoch (určenia výživného, ako aj zameškanom výživnom) okresný súd nevymedzil od ktorého obdobia vyživovaciu povinnosť otca - odporcu na dieťa určil, takéto časové vymedzenie určenia výživného nevyplýva ani z odôvodnenia rozhodnutia, a prípadnú dobu, od ktorej okresný

súd určil vyživovaciu povinnosť otca na dieťa, je možné jedine hádať, resp. z rozhodnutia súdu iba dedukovať. Oprávnené obidvaja odvolatelia argumentujú, keď namietajú súdom prvého stupňa v dôvodoch rozhodnutia uvádzaný ich príjem, keďže povinnosťou súdu pri hodnotení možnosti a schopnosti rodičov ako základného princípu pri určení vyživovacej povinnosti bolo nielen vychádzať z tvrdení týchto účastníkov a čiastkových písomných správ, ale zadovážiť aj relevantné listinné dôkazy od zamestnávateľov, resp. od poskytovateľov príjmu za konkrétne rozhodné obdobie, aby mohol v celom rozsahu uzavrieť v akej konkrétnej výške a akú sumu príjmu navrhovateľka i odporca dosahovali. Je osobitne významné zistenie príjmu odporcu v nadväznosti na jeho možnosti a schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Ak okresný súd bol toho názoru, že odporca má objektívnu a reálnu možnosť dosahovať príjem vyšší než u svojho zamestnávateľa, resp. dosahuje po pripočítaní príjmu z vedľajšieho pracovného pomeru, mal svoje závery o konkrétne skutkové zistenia aj podložiť. V tomto smere je povinnosťou okresného súdu zistiť, či je objektívne možné, aby odporca mohol dosiahnuť vyšší príjem než v skutočnosti dosahuje, či sa realizuje napríklad v odbore, ktorý vyštudoval, prečo sa neuplatňuje na danom pracovnom trhu v profesii ktorú vyštudoval, prípadne akú priemernú mesačnú mzdu je možné dosiahnuť v obdobnej, porovnateľnej profesii. Okresný súd nezisťoval ani osobné, rodinné, majetkové pomery odporcu. Majetkové pomery povinného rodiča tiež sú významné z hľadiska hodnotenia jeho možností a schopností plniť si vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu. Je preto nutné, aby okresný súd zistil akým rozsahom majetku, v akej hodnote odporca disponuje, či sa účelovo nevzdal svojho majetku.

Je potrebné, aby okresný súd sa zameril i na to, či náklady, ktoré účastníci konania deklarujú (matka vo vzťahu k preukazovaniu odôvodnených potrieb dieťaťa a otec - odporca vo vzťahu k svojim možnostiam a schopnostiam, najmä ide o náklady napr. splácania úveru na bývanie a pod.) sú nevyhnutné, alebo nie nevyhnutné.

Je úplne protichodný záver rozhodnutia súdu prvého stupňa v otázke uplatneného nároku na zakúpenie výbavičky. Súd na jednej strane zohľadnil nárok na výbavičku pri určení výšky výživného, avšak nešpecifikuje/nekonkretizuje ako, akým spôsobom, v akom rozsahu, za ktoré obdobie tento nárok premietol do výšky určeného výživného, na druhej strane však súd zamietol návrh navrhovateľky o určenie výbavičky. Okresný súd túto otázku mal riešiť, ak nárok na výbavičku kvalifikoval za dôvodný, nasledovnými postupmi : 1/ buď výšku výbavičky mal zohľadniť v sume určeného mesačného výživného, vyšpecifikovať konkrétne obdobie v ktorom sa premietol tento uplatnený nárok vo výške určeného výživného, 2/ alebo vymedziť v samostatnom výroku rozsudku konkrétnu sumu ktorú je odporca povinný titulom tohto označeného nároku k rukám matky dieťaťa zaplatiť.

Obdobne pri určení zameškaného okresný súd mal vymedziť rozhodné obdobie za ktoré tento nárok priznáva (t.j. od ktorého dňa do ktorého dňa), v akej výške a ak medzičasom došlo k plneniu zo strany odporcu, treba, aby pri vyčíslení zameškaného výživného túto skutočnosť súd zohľadnil.

Hore uvedené dôvody viedli odvolací súd k tomu, že musel rozsudok okresného súdu do výroku určeného výživného, určeného zameškaného výživného, zamietnutia nároku na výplatu výbavičky zrušiť a v rozsahu tohto zrušenia musel vrátiť vec súdu prvého stupňa na nové konanie. Okresný súd v novom konaní je povinný sa riadiť pripomienkami odvolacieho súdu vyslovené v tomto rozhodnutí s tým, že postupujúc zásadou vyšetrovacou, vykoná aj dôkazy, ktoré síce účastníci konania nenavrhnú, ale budú nevyhnutné pre dôsledné zistenie skutkového stavu vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa.

Zrušenie rozsudku okresného súdu v hore uvedených výrokoch zakladalo aj zrušenie rozsudku v súvisiacom výroku o trovách konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.). V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania.

Nedotknutým ostali tie výroky rozsudku, ktoré odvolaním napadnuté neboli.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e odvolanie prípustné